

## ارسی، پنجره‌ای به حیات انسانی

تاثیر ارسی بر معماری خانه‌های سنتی ایران از نظر لایه‌های وجودی نفس انسان

راضیه لبیب زاده<sup>۱\*</sup>، نگار مسکوک<sup>۲</sup>، محمدحسام کشاورز<sup>۳</sup>

۱- استادیار، دانشکده عمران، معماری و هنر، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات، تهران [r.labibzadeh@gmail.com](mailto:r.labibzadeh@gmail.com)

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده عمران، معماری و هنر، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات، تهران [Ng\\_mk94@yahoo.com](mailto:Ng_mk94@yahoo.com)

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده عمران، معماری و هنر، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات، تهران [Hkeshavarz99@yahoo.com](mailto:Hkeshavarz99@yahoo.com)

### چکیده

پنجره ارسی با ترکیبی از شیشه‌های رنگی و گره چینی‌های هندسی مانند روزنه‌ای از بهشت می‌ماند که از دیرباز در معماری سنتی ایران نقش بسزایی داشته است که جز نمونه‌های با ارزش آن محسوب می‌شود. با توجه به اینکه انسان موجودی است با نیازهای متفاوت، در معماری سنتی کمتر به لایه‌های وجودی نفس انسان پرداخته شده است. در این پژوهش پنجره ارسی از زوایای مختلف با توجه به نیازهای انسان مورد بررسی قرار می‌گیرد. هدف از این تحقیق آن است که تاثیر پنجره ارسی بر روی لایه‌های مادی و معنوی وجودی انسان رمزگشایی شده و مولفه‌هایی از معمار ایرانی نظیر آرامش و آسایش ساکنین خانه با ایجاد بستر پاسخگویی به نیازهای روحانی مورد بررسی قرار گیرد. برای دستیابی به هدف فوق در این پژوهش در جهت تحلیل و بررسی بیشتر موضوع و رمزنگاری از زوایای پنهان مطلب از روش تحقیق توصیفی-تحلیلی، استدلال منطقی و پدیدارشناسی استفاده شده است. با توجه به یافته‌ها به نظر می‌رسد پنجره ارسی در سه فضای باز، نیمه باز و بسته تاثیر به سزایی بر لایه‌های وجودی نفس افراد ساکن در خانه از لحاظ بعد عقلانی و بعد روحانی می‌گذارد و آرامش خاطر را برای این افراد ایجاد می‌کند و به نوعی ارتباط و هماهنگی را با طبیعت (حیات) به وجود می‌آورد که باعث یکپارچگی و حس وحدت در کثرت و کثرت در وحدت در فضا گردیده است.

واژه‌های کلیدی: ارسی، خانه سنتی، نور و رنگ، نیازهای انسان، لایه‌های وجودی انسان.